

СТАНОВИЩЕ

от доц. Михаела Иванова, д.м.
член на Научно жури, определено със Заповед № 2900/16.12.2015 г.
на Ректора на МУ Плевен

по процедура за заемане на академичната длъжност „Професор”
по научна специалност „Хигиена”, обявен от МУ Плевен,
катедра „Хигиена, медицинска екология, професионални заболявания и МБС”
при Факултет „Обществено здраве“

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „Професор” по научна специалност „Хигиена” е обявен от МУ-Плевен в Държавен вестник, бр. 73 от 25 септември 2015 г.

Кандидат за конкурса: доц. Мишел Салватор Израел, дм., преподавател на основен трудов договор към катедра „Хигиена, медицинска екология, професионални болести и МБС“, ФОЗ, МУ-Плевен.

Кандидатът за конкурса е спазил изискванията по отношение на представените материали, както и сроковете, поставени от Закона за развитие на академичния състав в Р България и Правилника на МУ-Плевен за приложението му.

Квалификация и професионално развитие

Доц. Мишел Израел е завършил висшето си образование по физика в СУ „Св. Климент Охридски“ със специалност „физика на твърдото тяло“ през 1971 г. През 1978 г. придобива специалност „биофизика“ в СУ „Св. Климент Охридски“, а през 1988 г. специалност „медицинска санитарна физика“ в Медицинска академия, София.

През 1981 г. придобива образователна и научна степен „доктор по медицина“, а през 1991 г. получава научното звание старши научен сътрудник II степен.

Доц. Израел е представил и сертификати от курсове, показващи квалификацията му в различни области на хигиената и екологията: сертификат от преминат курс за „Обучение на обучители“ в областта на трудовата медицина в Германия и Дания; лиценз за извършване на ОВОС, сертификати за оценители за акредитация; за отговорници по качеството; за вътрешни одитори в органи за контрол и др.

Професионалното развитие на доц. Израел започва през 1971 г. в Научно-изследователския институт по специална оптика и радиоелектроника. От 1973 г. работи в Националния център по хигиена, медицинска екология и хранене (НЦМЕХ), чиито приемници във времето са Националния център по опазване на общественото здраве (НЦООЗ), понастоящем Национален център по общественото здраве и анализи (НЦОЗА).

Мишел Израел заема последователно следните длъжности: научен сътрудник III-I степен в периода 1973 – 1991 г., а от 1992 г. е ст.н.с. II степен (доцент). Доц. Израел заема и различни административни позиции: ръководител на отдел „Медицинска физика“ в последствие отдел „Физически фактори“ при НЦХМЕХ. В периода 1994-1997г., доц. Израел е зам.директор на НЦМЕХ.

В настоящия момент е доцент в катедра „Хигиена, медицинска екология, професионални заболявания и МБС“ в Медицински университет – Плевен и доцент в отдел „Физически фактори“ на НЦОЗА.

Научно-изследователска дейност

Научна дейност

Доц. Израел представя впечатляваща справка за **научна дейност**, която включва: 26 броя реални публикации в чужди научни списания; 22 броя научни статии, публикувани в български списания, както и 68 броя публикации в рецензирани сборници или сборници от проведени научни форуми. Доказателство за водещата му роля при научните изследвания, е фактът, че доц. Израел е самостоятелен или първи автор на 35 от представените публикации.

Представена е и справка за участие в написването на 9 броя монографии и научни книги, като част от тях са издадени в чужбина – 1 от тях е на руски език и 3 на английски език. Допълнително са включени и значителен брой резюмета, публикувани в сборници от научни форуми – 36 броя, като 18 от тях са в чужбина.

В документацията за конкурса е представен и хабилитационен труд на тема „Нейонизиращи лъчения в работната среда и в населените места“ МУ – Плевен.

Публикациите на доц. Израел са с изключителен международен авторитет. Доказателства за това са положителните цитирания на неговите публикации, а също и предоставените писма за висок рейтинг от авторитетни международни научни списания. Цитиранията на трудовете на доц. Израел възлизат на 160 броя (106 цитирания в чужди източници и 54 в български източници), а импакт-фактора на международните списания, в които е публикувал, е 12,714.

Научна активност

Научната активност на доц. Израел е представена с 2 научни обзора, научно ръководство на десетки проекти и теми с национално (33 бр.) и международно значение (8 бр.). Трябва да се отбележи, че в повечето от тях той е научен ръководител или водещ изследовател.

Изключително признание на доц. Израел като учен и експерт в областта на електромагнитните полета е членството му в Международния съветнически комитет по Международен проект на СЗО „Електромагнитни лъчения: Биологични ефекти на постоянни и променливи с времето електрически и магнитни полета“. Мишел Израел е национален координатор и експерт по защита на човека от вредните въздействия на нейонизиращите лъчения.

В настоящия момент доц. Израел е ръководител на Международен проект „Подобряване на контрола и информационни системи в превенцията на риска в здравеопазването“ по Операционна програма „Техническо сътрудничество“, BG 07 Програма: „Инициативи за обществено здраве“, с финансовата подкрепа на Норвежкия финансов механизъм 2009-2014, и механизъм на Европейското икономическо пространство, 2009-2014.

Доц. Израел е представил справка за участие в изготвянето на 31 броя Екологични оценки в частта „физически фактори – шум, вибрации, йонизиращи и нейонизиращи лъчения“.

В документацията за конкурса е представена авторска справка за участие в разработването и внедряването на национални (18 бр.) и международни (5 бр.) нормативни документи и стандарти. Прави впечатление, че кандидатът за конкурса е участвал във разработването на основните национални нормативни документи, свързани с опазване на здравето на работещите и населението от въздействието на физически фактори: електромагнитни полета, оптични полихроматични и лазерни лъчения, микроклимат.

С негово водещо участие са разработени и валидирани 5 метода, публикувани в томове на Сборник методи за хигиенни изследвания на НЦХМЕХ.

Доц. Израел е член на авторитетни национални и международни научни и професионални сдружения и организации. Сред тях са Американската асоциация на държавните трудовохиgienисти (ACGIH); Институтът на електрическите и електронни инженери (IEEE), Планетарното общество, Издателския борд на Dosimetry Project (НАТО) и др. Доц. Израел е член на редакционната колегия на Elsevier Publishers.

Мишел Израел участва в организирането и провеждането на десетки национални конференции и работни срещи. Сред тях са ежегоден колоквиум „Физиката в опазването на човека и околната му среда“; Национални конференции с международно участие по биомедицинска физика и инженерство и др. Признанието на авторитета му като учен води до провеждане на международни работни срещи под егидата на СЗО в България, като той е председател на организационните комитети на форумите. Доц. Израел е сред основните организатори на множество научни конференции в чужбина. Доц. Израел организира и първите междудеятелни сравнения по измерване на електромагнитни полета в страната, за които са поканени представители на всички РЗИ, лаборатории и органи за контрол, извършващи подобни измервания.

Наукометричните показатели на научните трудове на доц. Мишел Израел значително надвишават изискваните, съгласно Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен.

Научните и научно-приложни приноси от изследователската дейност на доц. Мишел Израел са в няколко основни направления:

- *Трудова медицина*

В това направление под ръководството на доц. Израел или с негово участие са извършени научни изследвания с изключителна значимост за хигиенната наука и практика: изследване на експозицията и риска на работещите във всички производства, свързани с източници на нейонизиращи лъчения; епидемиологични проучвания на въздействието на физически фактори в работната среда; оценка на електромагнитната експозиция при въвеждане на нови технологии в различни браншове като комуникации, енергетика, медицина; изследване на комбинираното въздействие на физически фактори върху здравето и работоспособността на работещите; проучване на влиянието на нискоинтензивни ЕМП върху автономната нервна система, имунните показатели, секрецията на мелатонин и стрес хормони с цел определяне на праговете за биологичен ефект; изследване на въздействието на оптични полихроматични (УВ) и лазерни лъчения върху биологични обекти; участие в разработване на законодателството за защита на работещите от въздействието на физически фактори; разработване на бази данни (регистри) на източници на физически фактори в работната среда.

Тук трябва да се отбележи и фактът, че първите антени за измерване на високочестотно електромагнитно поле, както и устройство за стационарно еталониране на антени за електрични полета в страната са негова разработка и са приети за рационализации. Те са разработени с цел осигуряване на измерванията на електромагнитните полета в работната среда и са част от дисертационния му труд.

- *Хигиена на населените места*

В това направление научните постижения на доц. Израел са свързани главно с оценка на електромагнитната експозиция на населението, свързана с въздействието на различни източници в околната среда. Методите на измерване, мониторинг и оценка на въздействието на физически фактори са главно негова разработка. Други дейности в това направление са: изследване на експозицията и риска от въздействието на магнитно поле, излъчвано от трансформатори в жилищни сгради; оценка на хигиенно-защитни

зони около комуникационни обекти; екологични оценки; разработване на бази данни за източниците на ЕМП в населените места и др.

- *Комуникация и управление на риска*

Приносите в тази област са свързани с проучванията на динамиката на страховете сред населението във връзка с въвеждане на нови технологии с източници на нейонизиращи лъчения. Основните дейности, в които е приложена комуникация на риска са следните: Разработване и прилагане на методология и участие в национални програми за комуникация на риска по отношение на електромагнитната експозиция; Разработване и въвеждане на нормативна база и политика за управление на риска

- *Обучение по медицинска физика и хигиена*

Приносите на доц. Израел в областта на обучението са разгледани по-подробно в учебната и преподавателската му дейност. Тук само трябва да се отбележи, че основно те са свързани с разработване на програми за следдипломно обучение на немедицински кадри в медицината, както и участие при създаване на националната политика и хармонизацията ѝ с тази на международните организации за обучение по медицинска физика.

- *Разработване на гранични стойности за експозиция, нормативни документи и стандарти за защита на работещите и населението от въздействието на физически фактори*

Дейността на доц. Мишел Израел при разработване на нормативни документи и стандарти е изключително разностранна и включва първите хигиенни норми в страната за електромагнитни полета, нормативна база за защита от лазерни лъчения, основана на класификацията на лазерните системи по степен на риск, а също и нормативни актове за защита на населението от ЕМП в населените места; при работа с видеодисплеи в работна среда, в училищата и при използването им от населението; хигиенни изисквания в дискотеките, минимални изисквания за микроклимат и осветление в работната среда. В последните години доц. Израел участва при разработване на граничните стойности за експозиция на работещите с електромагнитни полета в ЕК, при определяне на хигиенните изисквания при използване на солариуми от населението, за защита на работещите от оптични полихроматични и лазерни лъчения.

В нормотворческата дейност на Доц. Израел могат да се открият следните важни области: разработване и прилагане на философия за хармонизиране на стандартите в света при нормирането на нейонизиращите лъчения; въвеждане на нов подход с двустъпкови гранични стойности за защита на работещите и населението от електромагнитни полета.

В това направление друг основен принос на доц. Израел е създаването на националната политика в областта на защитата на населението от въздействието на нови технологии с източници на електромагнитно лъчение, в качеството му на Национален координатор в тази област.

- *Разработване на методи за измерване на физически фактори в работната и околната среда*

В това направление са изключително интересни неговите моделни изследвания, разработката на стандартизирани методи за контрол в страната, прилагането на обективни методи за оценка на козметични средства за защита от УВ лъчения, оценките в областта на качеството на измерванията и др.

Разработените методи се използват от контролните органи на МЗ - РЗИ, инспекциите по труда, Органите за контрол в страната.

Учебно-преподавателска дейност

Учебно-преподавателската дейност на доц. М. Израел обхваща обучение на студенти, дипломанти, докторанти, специализанти, а също и специалисти от системата на РЗИ, лаборатории и органи за контрол в страната. Доц. Израел е утвърден преподавател в следните университети и научни институции: МУ-Плевен, СУ „Кл. Охридски“, ШУ „Св. К. Преславски“, НЦОЗА, БСА, Съюз на метролозите в България.

Преподавателската активност на доц. Израел през последните 3 години обхваща 1167,5 часа в МУ Плевен; 360 часа в СУ „Св. Климент Охридски“; 73 часа в НЦОЗА. Отделно, кандидатът е представил справка-декларация за хорариум за периода 2000 – 2010 г., в която са сумирани учебните часове в НЦОЗА, СУ, ШУ, БСА и Съюз на метролозите в България.

Доц. Израел е сред основните инициатори за въвеждане на специалността „Медицинска физика“ в университетското образование по „Физика“ първоначално в ШУ „Еп. Константин Преславски“, а в последствие и в СУ „Св. Климент Охридски“.

Като част от учебно-преподавателската работа доц. Израел е разработил учебните програми на основни курсове за следдипломно обучение на немедицински и медицински кадри в следните специалности: „Медицинска санитарна физика“, „Санитарно инженерство“, както и модул „Физически фактори“ в специалността „Трудова медицина“; специализирани курсове за студенти от различни специалности на МУ-Плевен, студенти от специалност „Медицинска физика“ на ШУ „К. Преславски“, СУ „Св. Кл. Охридски“; а също и множество тематични курсове за специалисти по измерване, оценка на експозицията и риска от физически фактори в работната и околната среда.

В своята справка доц. Израел е представил и списък от учебници (№ 148), учебни материали (№ 147) и части от монографии (№№ 140, 141, 142), които понастоящем се използват като основни помагала при обучението на студенти, специализанти и специалисти в областта на измерването и оценката на експозицията и риска от физически фактори в работната и околната среда.

Признание за научните му постижения е поканата му за гост професор в Йерусалимския университет, болница „Хадаса“, Факултет по обществено здраве, както и изнасянето на лекции и семинари в други страни – САЩ, Румъния, Македония, Белгия.

Доц. Израел е научен ръководител на трима успешно защитили докторанти в областта на хигиената. Участвал е в научни журита за хабилитации или на докторанти у нас и в чужбина.

Не на последно място, в научните среди по проблемите на защитата от нейонизиращи лъчения в света, е известна „школата на Мишел Израел“ за обучение на млади учени в областта на оценката на експозицията и риска, която той е създал.

Познавам доц. Мишел Израел като преподавател, изключителен учен, ръководител на научната ми работа и административен ръководител. Той преподава физиката като любов, призвание и начин на мислене.

Той е сред малцината учени, които осигуряват приемственост в областта, в която работи. Много от неговите сътрудници са преминали на обучение при него още от студентската скамейка и продължават своето развитие под неговото научно ръководство. На тях той предава знания, възпитава мислене и учи на морал и етика в науката. Притежава изключителни организаторски способности и умение да ръководи екипи от разностранни специалисти.

В заключение, с убеденост предлагам на почитаемото Научно жури да избере доц. Мишел Салватор Израел, д.м., за академичната длъжност „Професор” по научната специалност „Хигиена”, обявен от МУ-Плевен, катедра „Хигиена, медицинска екология, професионални заболявания и МБС“.

София, 27.01.2016 г.

Подпис:

(доц. М. Иванова, дм)